

**Statistikdokumentation for
Handicapdokumentation 2016 4. kvartal**

1 Indledning

De kommunale serviceindikatorer for handicap er dannet på baggrund af administrative data over alle handicapydelse givet efter serviceloven i de danske kommuner. Det er et forløbsregister, som indeholder data på CPR-niveau tilbage fra 1. juli 2013. Registeret har erstattet de summariske oplysninger om handicapydelse, som kommunerne tidligere har indberettet til Danmarks Statistik.

2 Indhold

Handicapdokumentationen er et forløbsregister indeholdende oplysninger om handicaprelaterede ydelser givet efter Lov om Social Service (Serviceloven). Registeret indeholder data fra 4. kvartal 2013 og frem.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikens primære indhold er handicapydelse givet efter Serviceloven. Kommunerne indberetter oplysninger til Danmarks Statistik om alle voksne personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne visiteret til en handicaprelateret ydelse efter lov om social service. Yderligere er personer med sindslidelse og socialt udsatte, der modtager en handicaprelateret ydelse, inkluderet i registret. Formålet med registeret er at belyse antallet af ydelsesmodtagere og at tilkoble informationer om deres levevilkår i øvrigt.

Til hver ydelse er der tilknyttet oplysninger på CPR-niveau om, hvem der har modtaget ydelsen. Herudover indeholder registeret oplysninger om det sted (i statistikken kaldet tilbud), der leverer den ydelse, som borgeren modtager. Et tilbud kan fx være det konkrete bofællesskab, hvor en borger med handicap modtager et længerevarende ophold. Herudover indeholder registeret oplysninger om den målgruppe, som danner baggrund for visitation af en konkret ydelse. Den enkelte ydelse kan være givet på baggrund af flere forskellige målgrupper. Kategoriseringen af ydelserne, tilbuddene og målgrupperne er udledt af Voksenudredningsmetoden (VUM). VUM er en metode og et sæt af begreber til udredning og sagsbehandling på handicap- og udsatte voksne-området. Kommunen står selv for at oversætte de konkrete tildelte ydelser til de kategorier, der anvendes i statistikken. Derfor er to ydelser af typen 'Socialpædagogisk støtte' fx ikke altid udtryk for helt det samme, da kommunerne har forskellig indberetningspraksis. Borgere der bor på botilbud modtager som regel socialpædagogisk støtte på tilbuddet. På baggrund af dette indberetter en del kommuner botilbud som '§85 tilbud'. Ydelsestypen 'Socialpædagogisk støtte' dækker i disse tilfælde over botilbud. Det er naturligvis helt efter reglerne, men er primært udtryk for en administrativ forskel kommunerne imellem.

Når en ydelse indberettes til Danmarks Statistik, skal den indeholde oplysninger om CPR-nummer, ydelsestype, datoer for hvornår ydelsen er givet og målgruppe (evt. flere målgrupper, hvis dette er relevant). Når ydelsen er et ophold, skal der ligeledes indberettes oplysninger om det tilbud, der leverer opholdsydelsen.

Data om tildelte handicapydelse indberettes af handlekommunen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at nogle kommuner har indgået et administrativt samarbejde, hvor en kommune, foruden at indberette på sine egne vegne, også indberetter på vegne af en anden kommune. Ishøj Kommune er således handlekommune for Vallensbæk Kommune. Ligeledes er Tårnby Kommune handlekommune for Dragør Kommune. Statistikken vil derfor aldrig komme til at indeholde indberetninger fra Vallensbæk og Dragør Kommuner.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Den primære klassifikation i statistikken er Voksenudredningsmetoden (VUM). Den danner baggrund for alle begreber anvendt i statistikken. VUM er udviklet af Social- og Indenrigsministeriet og KL, og danner grundlag for sagsbehandlingen på voksen-handicap-området i de fleste kommuner. En af ydelserne i det udgivne materiale er 'Socialpædagogisk støtte med tilbud'. Dette er dog ikke en ydelse, der er defineret i VUM, men en beregnet ydelse. Den består af §85-ydelser, der ikke er tilknyttet en tilbudskode, men som er givet til en borger, der samtidig modtager en opholdsydelse.

2.3 Sektordækning

De danske kommuner.

2.4 Begreber og definitioner

Målgruppe: Alle målgrupper er knyttet til ydelser, og beskriver baggrunden for visiteringen af ydelsen. Målgrupperne fordeler sig på tre hovedgrupper, henholdsvis fysisk handicap, psykisk handicap, eller socialt problem. Under hver hovedgruppe er der en række underkategorier. Alle ydelser skal have tilknyttet mindst en målgruppe.

Tilbud: Et tilbud er den fysiske institution hvor en konkret ydelse leveres. Fx det konkrete bosted, træningscenter eller lignende, der leverer opholdet eller træningen mv.

Ydelse: En ydelse er den konkrete hjælp, som den handicappede er visiteret til. Det kan være et ophold på en institution, en kontant ydelse, socialpædagogisk støtte eller lignende. Fælles for alle ydelser er at de har hjemmel i serviceloven. Alle ydelser vil fremgå med startdato og evt. slutdato.

2.5 Enheder

Statistikken offentliggøres på personer eller antal ydelser, afhængigt af den konkrete tabel.

2.6 Population

Ydelsesmodtagere er alle de personer i Danmark der modtager handicaprelaterede ydelser efter servicelovens paragraffer.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, på kommuneniveau.

2.8 Tidsperiode

2013 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Måleenheden kan både være antal personer og antal ydelser, afhængigt af den konkrete tabel.

2.11 Referencetid

01-10-2013 - 31-12-2016

2.12 Hyppighed

Halvårlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område §82 - §84.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er ingen direkte indberetningsbyrde for denne statistik, da der er tale om administrative data. De fleste kommuner anvender system-til-system løsninger, som automatisk sender dataudtræk til Danmarks Statistik. For de kommuner, der anvender den manuelle indberetning via Danmarks Statistiks webløsning, vil opgaven med at indberette data være proportionelt med antallet af ydelser kommunen har.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan ses på [temasiden](#).

3 Statistisk behandling

Data indhentes fra de relevante kommunale IT systemer, eller en manuel indberetningsløsning stillet til rådighed af Danmarks Statistik. Data indkommer månedligt, men udgives halvårligt. Data summeres i forbindelse med udgivelsen, men behandles derudover kun i forbindelse med fejlsøgning og fejlretning.

3.1 Kilder

Data stammer primært fra de kommunale IT systemer, som anvendes til at administrere handicapydelse. Disse data overføres direkte til Danmarks Statistik via system-til-system løsninger. En række kommuner indberetter dog via Danmarks Statistiks web-indberetningsløsning. Her vedligeholder de deres data sideløbende med deres almindelige administration af ydelserne, typisk fordi deres DHUV system ikke kan indberette direkte til Danmarks Statistik. Det forventes at alle kommuner med tiden overgår til system-til-system løsning.

3.2 Indsamlingshyppighed

Danmarks Statistik modtager data månedligt fra de forskellige systemer.

3.3 Indsamlingsmetode

Alle data modtages via system-til-system løsning eller Danmarks Statistiks egen webløsning. Webløsningen er et system til indberetning af sager på individniveau, som nogle kommuner anvender til indtastning af data.

3.4 Datavalidering

Der foretages en række logiske check af indholdet af mikrodata. Fx undersøges der for overlappende forløb, og disse forsøges tilrettet automatisk, i det omfang det er muligt, således at den enkelte borger ikke kan modtage to gensidigt udelukkende ydelser på samme tid. Et eksempel på dette kan være at en borger ikke kan være på et længerevarende ophold på et tilbud, samtidigt med at borgeren er tildelt et midlertidigt ophold på et andet tilbud. Et andet eksempel er, at tastefejl i forbindelse med indtastning af målgruppekoder eller ydelseskoder forsøges rettet automatisk. Data undersøges for ca. 30 kendte fejltypen, forekomsten af disse opsummeres for kommunen, og denne bedes tage stilling til Danmarks Statistiks foreslåede rettelser på makroniveau. I nogle tilfælde beder Danmarks Statistik kommunerne om at rette fejlene og genindberette deres data. Dette gøres fx, hvis kommunen har indberettet ugyldige ydelses-, tilbuds- eller målgruppekoder.

Alle kommuner bliver bedt om at godkende deres egne tal, som fremstilles i en detaljeret tilbagemeldingsrapport. Kommunerne bedes godkende deres data kvartalsvist for hele registerets periode, dvs. fra 4. kvartal 2013 til og med det kvartal, der udgives (i forbindelse med denne udgivelse har det omhandlet perioden 4. kvartal 2013 til 4. kvartal 2016). Derfor er der kommuner, som kun har kunnet godkende deres data for nogle kvartaler i perioden. Ikke-godkendte kvartaler er ikke en del af de offentliggjorte tal.

I alt 53 kommuner har godkendt data i forbindelse med denne udgivelse.

Følgende 44 kommuner har godkendt deres data for hele perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 4. kvartal 2016: Frederiksberg, Herlev, Albertslund, Høje-Taastrup, Rødovre, Tårnby, Fredensborg, Hørsholm, Greve, Solrød, Odsherred, Faxe, Kalundborg, Ringsted, Stevns, Middelfart, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nordfyns, Langeland, Ærø, Haderslev, Fredericia, Horsens, Kolding, Herning, Holstebro, Struer, Syddjurs, Norddjurs, Favrskov, Odder, Silkeborg, Samsø, Skanderborg, Århus, Ringkøbing-Skjern, Hedensted, Morsø, Frederikshavn*, Læsø, Rebild, Mariagerfjord. * Bemærk dog at Frederikshavn ikke har godkendt data for ydelsestypen 'Socialpædagogisk støtte'. Dette skyldes at kommunen mangler at indberettet nogle få sager.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 2. kvartal 2016: Odense.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 4. kvartal 2015: Nyborg. Bemærk dog at Nyborg ikke har godkendt data for ydelsestyperne 'Praktisk hjælp' og 'Personlig hjælp og pleje'. Dette skyldes at kommunen mangler at indberettet nogle få sager.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 2. kvartal 2015: Lemvig.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 1. kvartal 2015: Egedal.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 1. kvartal 2014 til og med 4. kvartal 2016: Skive.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 1. kvartal 2015 til og med 4. kvartal 2016: Glostrup.

Følgende kommune har godkendt deres data for perioden fra og med 1. kvartal 2016 til og med 4. kvartal 2016: Thisted.

Følgende 2 kommuner har godkendt deres data for perioden fra og med 2. kvartal 2016 til og med 4. kvartal 2016: Næstved og Guldborgsund.

3.5 Databehandling

Imputering anvendes ikke, men der er en del fejlkorrektioner, som beskrevet i afsnittet om datavalidering.

Data offentliggøres kun for de kommuner, som har leveret et datasæt og efterfølgende godkendt det, og kun for de kvartaler, som kommunen har godkendt.

Selve registret indeholder oplysninger om de enkelte ydelser, der er givet. I statistikbanken fremstilles ydelserne som fuldtidsydelser fordelt på kvartaler. Dvs. at ydelserne korrigeres for længde, således at en ydelse, der har været givet i 2 ud af kvartalets 3 måneder vil tælle som 0,67 ydelser i det pågældende kvartal.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Overordnet set forventes statistikken at opfylde et stort behov for brugerne, da der ikke tidligere er udgivet noget tilsvarende materiale på området.

4.1 Brugerbehov

Der er en bred brugergruppe på statistikken, herunder handicaporganisationer, kommuner, ministerier, forskere og offentligheden i al almindelighed. Brugerbehovet er primært at kunne belyse levevilkår blandt borgere med handicap og deres udvikling over tid. Dette grundlæggende behov er registret i dag opbygget til at kunne opfylde. I statistikken er kun indeholdt de personer, der modtager hjælp efter serviceloven. Ikke alle personer med et handicap modtager en handicapydelse og derfor er statistikken definition af handicap begrænset i forhold til, hvordan mange forskere og handicaporganisationer definerer et handicap.

4.2 Brugertilfredshed

Brugertilfredsheden har endnu ikke været evalueret.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Denne udgivelse sker på baggrund af data fra 53 kommuner. Statistikken er behæftet med væsentlig usikkerhed. Præcision og pålidelighed er bl.a. påvirket af forskelle i indberetningspraksis samt manglende eller mangelfulde indberetninger fra kommunerne. Antallet af ydelser er undervurderet i de tidligste kvartaler, fordi ikke alle sager på daværende tidspunkt var digitaliseret.

5.1 Samlet præcision

Tallenes præcision og pålidelighed er primært påvirket af forskellene i indberetningspraksis på tværs af kommunerne. En anden kilde til usikkerhed er, at mange kommuner stadig ikke er en del af statistikken som følge af manglende eller mangelfulde indberetninger. Pt. indgår 53 kommuner i statistikken.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant, da der ikke er tale om en stikprøvestatistik.

5.3 Anden usikkerhed

En væsentlig systematisk usikkerhed i indsamlingen af populationen er, at lidt under halvdelen af landets kommuner ikke er en del af statistikken som følge af manglende eller mangelfulde indberetninger. Manglende eller mangelfulde indberetninger skyldes ofte, at kommunerne har tekniske udfordringer med opsætningen af deres system-til-system løsninger. En anden kilde til usikkerhed er de dækningsfejl, der opstår i forbindelse med forskellig indberetningspraksis i kommunerne.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Statistikken er behæftet med væsentlig usikkerhed. Dels i forbindelse med de manglende kommuner og de manglende kvartaler, men også i forbindelse med indberetningsunøjagtigheder for de enkelte kommuner. Det er rimeligt sikkert, at den enkelte borger med en indberettet ydelse har modtaget denne ydelse, men der kan være væsentlige dækningsfejl i forbindelse med registreringspraksis hos kommunerne. Risikoen for dækningsfejl antages at være størst omkring de mindste ydelser, da der her er mest tvivl om registreringspraksis.

Fald i antallet af ydelser over de seneste kvartaler skal ikke nødvendigvis ses som udtryk for et fald i antallet af tildelte ydelser, men kan være udtryk for ændringer i kommunernes registreringspraksis. Antallet af ydelser er generelt undervurderet i de tidligste kvartaler, fordi kommunerne ikke har haft alle sager digitaliseret så tidligt i processen. Der er kommet flere til løbende, via fx revisitering.

Et andet væsentligt kvalitetsproblem er de tilknyttede målgrupper og tilbud. For målgrupperne gælder det at klassifikationspraksis er meget forskellig fra kommune til kommune, og at der derved kan være relativt store forskelle.

I forhold til kommunernes registrering af botilbud (midlertidige eller længerevarende ophold) gælder et par forbehold. Borgere der bor på botilbud modtager som regel socialpædagogisk støtte (efter § 85 i Serviceloven) på tilbuddet. Af den årsag indberetter en del kommuner botilbud som såkaldte '§85 tilbud'. Dvs. at de indberetter ydelsen socialpædagogisk støtte med en tilbudskode. Ydelsestypen 'Socialpædagogisk støtte' dækker derfor i nogle tilfælde over visiterede botilbud. En anden årsag til dette kan være, at kommunen henter oplysninger om botilbud fra et leverandørkatalog på Tilbudsportalen. Hvis der her kun er tilknyttet ydelsen socialpædagogisk støtte til et botilbud, vil kommunen således indberette denne ydelse til Danmarks Statistik. Bl.a. på grund af disse forhold, kan der forventes væsentlige revisioner af statistikken over tid.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der er fortaget revisioner af tidligere udgivne data i forbindelse med at kommunerne har forbedret deres indberetninger.

6 Aktualitet og punktlighed

Data udgives halvårligt, senest ved udgangen af det efterfølgende kvartal.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Data udgives halvårligt, senest ved udgangen af det efterfølgende kvartal.

6.2 Publikationspunktlighed

Data er udgivet rettidigt i forhold til planlagt offentliggørelse.

7 Sammenlignelighed

Tidsserien kan bedst sammenlignes med handicapdata, der tidligere blev indberettet til Den Sociale Ressourceopgørelse.

Data kan ikke umiddelbart sammenlignes med nogen international statistik.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken kan ikke umiddelbart sammenlignes med nogen anden international statistik, da udødelser, som indgår i statistikken, er defineret ud fra dansk lovgivning.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Tidsserien kan bedst sammenlignes med tidligere udgivne data på handicapområdet. Disse data kan findes i tabellerne RESV01 til RESV05, som findes i Danmarks Statistiks statistikbank. Tabellerne er lavet på baggrund af summariske indberettede oplysninger, indberettet årligt af kommunerne. Her skal man dog være opmærksom på, at der reelt er et databrud på nogle tidsserier. Der er databrud mellem den sociale ressourceopgørelse og den foreliggende udgivelse grundet forskelle i opgørelsesmetoderne. Den væsentligste forskel er, at data i den foreliggende handicapstatistik er opgjort på CPR-niveau. En anden forskel er, at handicapstatistikken er opgjort på handlekommune, og ikke betalingskommune. Dette kan betyde store forskelle i antallet af sager for den enkelte kommune. Grundet den manglende dækning i handcaptabellerne, kan man ikke sammenligne de tidligere landstotaler med den nuværende udgivelse.

Fordi nogle kommuner ikke har godkendt alle kvartaler i den periode, som registret dækker, skal man være varsom med at sammenligne de summerede tal for alle kommuner over alle kvartaler. I alt 53 kommuner har godkendt data i forbindelse med denne udgivelse.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danmarks Statistik er ikke bekendt med anden statistik på området.

7.4 Intern konsistens

Data vurderes til at have en høj grad af intern konsistens. Indberetningspraksis kan dog betyde kommunale forskelle, som redegjort for andetsteds.

8 Tilgængelighed

Statistikken er tilgængelig i NYT fra Danmarks Statistik, i Statistikbanken og på Danmarks Statistiks Kommunekort.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

NYT udgives halvårligt og kan findes på emnesiden for [Sociale ydelser til voksne](#).

8.5 Publikationer

Data præsenteres halvårligt i en NYT artikel.

8.6 Statistikbanken

Der er følgende tabeller i statistikbanken.

- [HAND01](#) - Oversigt over handicapydelse og tilbud på handlekommuner og kvartaler.
- [HAND02](#) - Oversigt over ydelsesmodtagernes højest gennemførte uddannelse.
- [HAND03](#) - Oversigt over målgrupperne for ydelser og tilbud.
- [HAND04](#) - Oversigt over offentligforsørgelse for ydelsesmodtagerne.
- [HAND05](#) - Oversigt over ydelser og tilbud på år.
- [HAND06](#) - Oversigt over handicapydelse pr. 1000 borgere i kommunerne.

8.7 Adgang til mikrodata

Mikrodata stilles til rådighed for forskere og ministerier via Danmarks Statistiks forskerordning eller ministerordning. Data stilles til rådighed med Danmarks Statistiks unikke og afidentificerede person-ident. Ingen data der trækkes ud af forskerordningen må kunne identificeres på personniveau, hverken direkte eller indirekte.

8.8 Anden tilgængelighed

Data leveres som en del af den generelle forskerordning, priser for inklusion af datasættes følger de almindelige takster i forskerordningen.

8.9 Diskretioneringspolitik

Danmarks Statistiks almindelige datafortrolighedspolitik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

I tabeller hvor man kan udlede ny information om personer, grundet meget få personer i en datacelle, vil disse blive diskretioneret.

8.11 Reference til metodedokumenter

En omfattende beskrivelse af det indsamlede materiale kan findes i dokumentet B3, der beskriver indholdet og leveringen af handicapindberetningerne. Dokumentet findes [her](#)

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Privatøkonomi og Velfærd. Den statistikansvarlige er Kiki Jørgensen, tlf. 39 17 31 09, e-mail: kjr@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og Velfærd, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Kiki Jørgensen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

kjr@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 31 09

9.8 Faxnummer

39 17 39 99